

Voorzitter,

Mijn fractie was aan het zoeken hoe ze de kaderbrief moest lezen. Weinig concrete plannen en wollig, werd het genoemd in mijn fractie. De kaderbrief is bedoelt om richting te geven aan 2024. Beleid en financiën. De kaders die hierin worden aangegeven herkennen we, maar wij willen vandaag een verdieping aanbrengen, want naast richting en kaders gaat het er uiteindelijk om hoe het voor onze inwoners uitpakt. De praktijk. En met die bril op geven wij vandaag onze richting en ideeën mee.

Een van de zorgelijke ontwikkelingen is de zorg. We vergrijzen nu in rap tempo en straks moeten 85 jarigen zorgen voor andere 85 jarigen zorgen lezen we.

In Tilburg experimenteren organisaties met hoe hiermee om te gaan. De insteek hier is ouderen zo lang mogelijk in staat te stellen voor zichzelf te zorgen en zelfstandigheid hierin te houden met behulp van onder andere nieuwe, technische technieken, bedacht door wijkverpleegkundigen.

Het IZA en GALA moeten de zorg toegankelijk en beheersbaar houden.

Hier hoort, volgens de SP-fractie, juist zo'n concrete aanpak bij. Snel oppakken en ervaringen mee opdoen, zeggen wij. Veel van deze concrete oplossingen komen dus van professionals zelf. Wat ons betreft bij GALA en IZA zo weinig mogelijk bestuurlijke drukte en zoveel mogelijk luisteren naar de mensen die het echte werk doen.

We horen graag van het college hoe zij hier tegenaan kijkt.

Het armoede-, schulden en participatiebeleid geeft richting aan het belangrijke en urgente thema bestaanszekerheid staat in de Kaderbrief. Bij armoede gaat het beleid volgens de SP vooral over pleisterplakken op bijstandsniveau en net daar boven.

Maar wanneer we praten over bestaanszekerheid hebben we afgesproken om breder te kijken. Even los van structureel te lage uitkeringen zien we een enorme stijging van werkende armen. Waarbij, zeker gezinnen met kinderen, niet of nauwelijks kunnen rondkomen. Volgens het NIBUD kan op dit moment 38% van de huurders met de pleister huurtoeslag de minimaal onvermijdbare uitgaven niet betalen. Deze groep groeit naar 64% als de wetswijziging huurtoeslag in 2024 doorgaat. Wij willen snel concrete stappen zien van het college om hier maatregelen in te nemen. Wij doen samen met PvdA en GL een voorstel:

De gemeente mag niet aan inkomenspolitiek doen. En daar doen nu juist een aantal gemeenten, samen met het Kansfonds, een experiment op. Een aantal mensen, die een bijstandsuitkering hebben, krijgen daarbovenop 150 euro netto meer. Alle toeslagen lopen gewoon door. Het is echt extra geld. Het experiment wordt wetenschappelijk begeleid en onderzocht. Onderzoeken in het buitenland tonen aan dat er:

- minder stress is
- minder ondervoeding
- Schoolprestaties worden beter
- Er meer kans is op het vinden van werk
- Sociale uitsluiting vermindert

GL, PvdA en SP vragen het college in gesprek te gaan met het Kansfonds hierover. Met als doel mee te kunnen doen aan dit experiment. Een begin te maken om van onderop te werken aan het vergroten van de bestaanszekerheid van onze inwoners. Samen hebben we hiervoor een motie klaarliggen. Afhankelijk van het antwoord van het college, dienen wij deze samen met PvdA en GL in.

Tot slot op dit onderwerp de vraag aan het college of de energie-armoede in 2024 over is. Wij lezen hier niets over. Of is dit staand beleid geworden? En komen de budgetten hiervoor van 2023 door naar 2024?

Het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming stelt het belang van kind en gezin centraal. Daar kunnen we ons helemaal in vinden. Het voorgestelde kader is de onze. Wij geven vandaag aan de hand van 3 concrete punten onze richting mee want het komt aan op de praktijk.

1. Dossiervorming in de jeugdzorg is een probleem.

Ouders klagen dat er veel geknipt en geplakt wordt uit rapporten van andere hulpverleners. Dat eigen onderzoek achterwege gelaten wordt vanwege hoge werkdruk. En zo komen bevindingen, opgedaan in het begin van het traject, soms jaren achter elkaar terug. Zonder geverifieerd te worden. Gestigmatiseerd tot het einde der dagen, zonder mee te groeien met de veranderingen. In de landelijke media is hierover geschreven en wij weten dat dit ook in Assen speelt. Wij horen graag van het college of zij hiermee ook aan de gang wil gaan. Om dossiers steekproefsgewijs te controleren op knip en plak. En dit ook af te spreken met andere organisaties in de keten.

2. Waar twee vechten, hebben twee schuld.

Uit onderzoek (oa De conflictscheiding als complexe gezinsproblematiek, waarom screening op huiselijk geweld essentieel is/ Corinne de ruiters, Marillion Marzolla en Nikke Ramakers 2020) blijkt dat binnen het vechtscheidingsframe het stellen van een goede conflict diagnose vaak achterwege wordt gelaten en iedereen verwezen wordt naar mediator-achtste trajecten. Waar twee vechten hebben er twee schuld. Vaak blijkt dit niet zo te zijn. Komen ouder en kinderen uit een situatie van huiselijk geweld van de andere ouder. In plaats van een goede analyse geldt vaak het credo: waar twee vechten hebben twee schuld. En zo wordt de ouder, die de kinderen weg haalt en weg houdt van geweld een mediator traject opgedrongen. En dat terwijl deze ge-contra-indiceerde zijn bij dit soort problematiek. De situatie verslechtert alleen maar hierdoor en ouder en kind komen steeds meer in de knel. Volgens mijn fractie is hier nog veel winst te halen voor ouders, kinderen en het vertrouwen in de overheid. Wij vragen het college hoe zij hier tegenaan kijkt en of zij bereidt is ook dit actiepunt mee te nemen in de hele keten volgend jaar en hier geldt voor vrij voor te maken.

Een derde en laatste concrete punt is data gedreven werken. We zien dit terugkomen in de uitwerking van het GALA en IZA. Daarbij willen we als fractie een onderscheid maken tussen harde data en risicoprofilering op persoonsniveau. We zien het nut in van data gedreven werken en de kansen die het biedt. Toch zien we ook de gevaren van interpretatie van de zogenaamde zachte data met als doel vroeg signaleren en risico profileren. We hebben het college al eerder onze zorgen omtrent het programma Kansrijke start kenbaar gemaakt. Ook bij de onder andere de werkplaats Mentale gezondheid stellen wij grote vraagtekens. Wij

willen het college nogmaals met klem verzoeken om het recht op privacy van onze inwoners te eerbiedigen en ethiek naast wet en regelgeving leidend te maken in de keuzes die gemaakt gaan worden. We vinden het als partij namelijk onethisch dat een commerciële partij, genaamd Proscop van de gemeente Assen en ketenpartners allerlei data van onze inwoners ontvangt zonder dat deze inwoners daarvan op de hoogte zijn. We vinden het ook onethisch als deze organisatie aangeeft dat ze datahonger heeft en nog veel meer data van onze inwoners zou willen ontvangen zodat ze in de toekomst op persoonsniveau preventieve maatregelen kunnen inzetten. Deze partij beschikt nu dus al over onnoemelijke hoeveelheden data van onze inwoners terwijl ook aangegeven is dat er nog geen kaders of doelen zijn vastgesteld voor de verwerking van deze gegevens. Wij verwijzen nogmaals naar de afspraken in ons coalitieakkoord over werken op basis van vertrouwen. We vinden het van groot belang dat stigmatisering en discriminatie van onze inwoners vermeden wordt en verzoeken het college om terug te komen van deze ingeslagen weg.

Voorzitter, we hebben naast deze verdieping op de kaders nog 2 opmerkingen.

In Assen vangen we, zoals wij ook willen, ruimhartig vluchtelingen op. We zijn trots op de grote bereidheid en draagvlak in de samenleving. We lezen en zien dat de druk op de voorzieningen toeneemt. Dat niet alle kinderen naar school kunnen en dat inburgeringstrajecten ingewikkeld blijven. Het is volgens ons cruciaal om hier meer op in te zetten. Gelijktijdig houden we juist hier, in de opvang, veel geld over. Wat gaat er hier niet goed?

Wat de SP betreft daarom echt extra inzet op begeleiden op taallessen, toeleiding en begeleiding naar vrijwilligerswerk, werk, maatschappelijke integratie van deze mensen en statushouders

Tot slot, voorzitter, de financiën. Het ravijn van 2026. En met verkiezingen in november nog onzekerder dan het wel was. De SP fractie sluit zich aan bij de brief van het VNG en de motie van de VVD hierover. Wij werken lokaal hard en voeren hele belangrijke taken uit en hebben de financiën steeds goed op orde. Het Rijk komt structureel niet over de brug en met de val van het Kabinet is dit alleen maar vergroot. Laten we deze door het Rijk veroorzaakte tekorten maar onomwonden zien en met de VNG optrekken voor een echte oplossing vanuit het Rijk voor 2026 en verder.

Voorzitter tot zover.

Jannie Drenthe
SP fractie

